

Academische Werkplaats
Gezonde Leefomgeving

Preventie van huidkanker en hittestress in gemeenten

ZonMw

Femke van de Ven en Jara Lomme
Adviseurs Milieu & Gezondheid bij
GGD Gelderland -Midden

Gelderland-Midden

gemeente Overbetuwe

Gemeente
Scherpenzeel

**Gelderse
Sport
Federatie**

G G D
Kennemerland

[gD] gemeente
Doetinchem

Noord- en Oost-Gelderland

Heemstede

Waarom dit project?

- [AWGL Desktopstudie](#) - Schaduwmaatregelen tegen UV-straling
- Meer blootstelling aan UV-straling en hittestress door klimaatverandering
- Huidkanker incidentie neemt nog altijd fors toe
- Huidkanker is meestal te voorkomen
- Focus vaak op smeren, maar begint met weren (schaduw)

Focus van het project

- ▀ Kinderen (= belangrijkste risicogroep)
- ▀ Speel-, sport- en beweegplekken
- ▀ Zwaartepunt in aanpak verschilt tussen gemeenten
 - Vanwege lokale context en behoeften

Met een integrale aanpak

- ▀ Fysieke maatregelen
- ▀ Bewustwording en gedragsverandering
- ▀ Borging in beleid

Fysieke interventies

■ Sinds 2016 standaard beleid jaarlijkse bomenplant

■ Dec. 2024: totaal **16 bomen** geplant op **zes speellocaties**

- Grote boomsoorten
- Rekening houdend met: ruimte, positionering, ondergrondse groeiruimte, vrije val zones rondom speeltoestellen

■ Apr. 2025: **zonnebrandpaal** geplaatst bij Cruyff Court

- Inclusief informatieve opdruk
- Houdt gebruikersdata bij
- Rekening houdend met: veelgebruikte speellocatie, centrale en toegankelijke plek, beperking risico vandalisme

Bewustwording

- Nieuwsbericht na bomenplant
- Nieuwsbericht na plaatsing zonnebrandpaal
- Interne presentatie voor collega's fysiek en sociaal domein
- Benadering van alle basisscholen in de gemeente door gezonde school adviseurs
- Sociale Domein was niet betrokken bij project

Gemeente Scherpenzeel plaatst schaduwbomen bij speelplaatsen

NATUUR EN MILIEU • Foto: Gemeente Scherpenzeel • 19 dec 2024, 07:58

Schaduwbomen aangeplant door gemeente Scherpenzeel.

SCHERPENZEEL

De gemeente Scherpenzeel heeft onlangs zestien bomen op zes speellocaties aangeplant om hittestress en schadelijke uv-straling tegen te gaan.

De toegepaste boomsoorten worden groot genoeg om voor voldoende schaduw te zorgen op de speellocaties. Verder zuiveren bomen de lucht, zorgen ze voor verkoeling en waterberging en dragen ze bij aan de versterking van de biodiversiteit.

Uit cijfers blijkt dat huidkanker steeds vaker voorkomt bij mensen. Een belangrijke oorzaak daarvan is veelvuldige blootstelling aan schadelijke uv-straling. Vooral kinderen zijn extra kwetsbaar. Als onderdeel van diverse preventieve maatregelen tegen schadelijke uv-straling en hittestress heeft de gemeente Scherpenzeel een inventarisatie gemaakt van speellocaties die geschikt zijn voor aanplant van

REGIO

Bomen bij speeltuinen in Scherpenzeel moeten in de zomer voor schaduw zorgen

Om hittestress en schadelijke uv-straling te verminderen, heeft de gemeente onlangs bomen geplant bij zes speeltuinen in Scherpenzeel. Het idee is dat de bomen in de zomerperiode voor schaduw en verkoeling zorgen.

Regioedactie 18-12-24, 11:25

De zestien gekozen bomen groeien groot genoeg om voor schaduw te zorgen bij de speelplekken. Ze zuiveren de lucht, bieden verkoeling en vangen water op, aldus de gemeente. Kinderen zijn extra kwetsbaar voor schadelijke uv-straling. Daarom heeft de gemeente goed gekeken waar schaduwbomen geplaatst konden worden.

XON

Nieuws

Tv

Radio

Over ons

Zaken

SCHERPENZEEL

Gemeente Scherpenzeel plaatst schaduwbomen bij speelplaatsen

donderdag 12 december 2024, 15:33

door Lina Meijman

De gemeente Scherpenzeel heeft onlangs zestien bomen op zes speellocaties aangeplant om hittestress en schadelijke uv-straling tegen te gaan.

De toegepaste boomsoorten worden groot genoeg om voor voldoende schaduw te zorgen op de speellocaties. Verder zuiveren bomen de lucht, zorgen ze voor verkoeling en waterberging en dragen ze bij aan de versterking van de biodiversiteit.

Uit cijfers blijkt dat huidkanker steeds vaker voorkomt bij mensen. Een belangrijke oorzaak is veelvuldige blootstelling aan schadelijke uv-straling. Vooral kinderen zijn extra kwetsbaar. De bomen maken deel uit van een heel pakket preventieve maatregelen tegen schadelijke uv-straling en hittestress.

Gratis zonnebrandcrème bij Cruyff Court

22-04-2025, 10:57

Buitenspelen in de zon is heerlijk. Wel is het heel belangrijk om zonnebrandcrème te smeren. Om dit makkelijker te maken staat er een dispenser met gratis zonnebrandcrème bij het Cruyff Court.

Kinderburgemeester Iris van Dijk probeerde de dispenser uit. Buitenspelen vindt zij heel fijn en belangrijk. En daar hoort insmeren bij.

De plaatsing van de paal met gratis crème hoort bij het project van de gemeente om te helpen de kans op huidkanker te verkleinen.

geplaatst konden worden.

Fysieke interventies

- Najaar 2023 en 2024: aanbod van bomen aan scholen
- Aanvullend aanbod van schaduwdoek najaar 2024
 - Ter overbrugging totdat bomen voldoende gegroeid zijn
- Aanbod van zonnebranddispensers
 - Kleine pompflesjes
 - Aanvullend op scholen
 - Inclusief educatief promotiepakket

Bewustwording

- Persoonlijke benadering
 - Materialen gebruikt van huidfonds
- Samenwerking met gezonde school adviseurs
- Aandacht tijdens jaarlijks sportcafé

Borging in beleid

Gemeente
Scherpenzeel

Scherpenzeel

- Omgevingsvisie
- Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)
- Omgevingsplan (in ontwikkeling)

Overbetuwe:

- Ondertekening Zonvenant
- Visie op gezondheid
- Programmaplan Duurzaamheid 2024
- Beleid Woon/Zorg visie 2024

Geleerde lessen

- ▮ Korte duur van het project
- ▮ Raakt aan bestaande thema's
- ▮ Maak gebruik van bestaande info en kennis
- ▮ Kost meer tijd dan je vooraf denkt
- ▮ Maak het scholen gemakkelijk

Aanbevelingen

- Maak gebruik van bestaande info en kennis
- Jaarlijkse communicatiemomenten
- Plaats interventies in het vroege voorjaar
- Maak optimaal gebruik van bestaand groen
- Persoonlijke benadering voor draagvlak doelgroep

Contact

Vragen? Neem gerust contact op!

jara.lomme@vggm.nl of femke.van.de.ven@vggm.nl

Zie ook <https://ggdleefomgeving.nl/contact/> voor contactinformatie van andere GGD'en